

Alþingi
Erindi nr. P 132/1328
komudagur 15. 3. 2006

Reykjavík, 15. mars 2006.

Félagið Læknar gegn tóbaki
Hlíðarsmára 8, 201 Kópavogi

Heilbrigðisnefnd Alþingis
b.t. Jónínu Bjartmarz formanns

Erindi: Umsögn Félagsins Lækna gegn tóbaki um Þskj. 470 — 388. mál.
Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 6/2002, um tóbaksvarnir.
(Lagt fyrir Alþingi á 132. löggjafarþingi 2005–2006.)

Virðulegu nefndarmenn.

Stjórn Lækna gegn tóbaki vill lýsa yfir stuðningi við framkomið frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 6/2002, um tóbaksvarnir.

Núverandi tóbaksvarnarlög eru forsenda fyrir tóbaksvörnum í samfélaginu og eru mikilvægur liður í forvarnarstarfi vegna tóbaksneyslu. Þar fara saman takmarkanir á dreifingu, sölu og kynningu á tóbaksvörum og takmarkanir á aðgengi nýrra neysluvara sem innihalda tóbak, til sölu hér á landi til að hindra nýliðun í hópi þeirra sem fíknir eru í tóbak í samfélaginu og til að styðja þá sem reyna að hætta neyslu, við að ná árangri.

Frumvarp þetta felur í sér mikilvægar breytingar vegna aukins styrks vísindalegra rannsókna sem sýna nú, svo að hafið er yfir allan vafa, að óbeinar reykingar geta valdið alvarlegum sjúkdómum hjá þeim sem útsettir eru. Nái frumvarp þetta fram að ganga mun það verja starfsmenn í veitinga- og skemmtanaíðnaði gegn óbeinum reykingum á vinnustað sínum en þeir eru einu starfsmennirnir sem ekki hafa notið þeirrar verndar í *Vinnuverndarlögum* nú. Mikilvægast er að verja starfsmenn gegn langvarandi dvöl í reykmenuguðu lofti og er vel staðfest með rannsóknum að aðskilin svæði með reykinga- og reyklusum svæðum ná ekki þeim markmiðum.

Þegar hafa sambærileg lög verið sett í mörgum vestrænum löndum. Fyrst fékkst reynsla frá Bandaríkjamönnum og þeim löndum fjölgar ört sem sett hafa slíka löggjöf, með góðum árangri. Af okkar helstu nágrönnum voru Írar og Norðmenn fyrstir með algjört bann við reykingum innanhúss á veitinga- og skemmtistöðum. Skotar og Bretar hafa einnig samþykkt samhljóða lög. Reynsla þessara þjóða er almennt góð, framkvæmd hefur verið án teljandi vandræða og áhrif á umsvif í rekstri hafa verið lítil. Svíþjóð er eina landið sem hefur við slíka lagasetningu gefið rekstaraðilum kost á að innrétta lokuð reykherbergi þar sem engar veitingar eru leyfðar. Gerðar voru strangar kröfum um loftræstingu og stýrð loftskipti til að hindra loftstreymi frá þeim inn í annað þjónusturými. Samkvæmt skýrslu á vef sænsku lýðheilsustöðvarinnar höfðu í október síðastliðnum (4 mánuðum eftir gildistöku laganna hjá þeim) aðeins 2% rekstaraðila lagt út í þær innréttingar sem þarf til að leyfa reykingar (www.fhi.se *Tobaksuppdraget, Sammenfattning av slutrapport från Statens Folkhälsoinstitut, december 2005*). Rúmlega 80% gesta veitingahúsa og skemmtistaða þar höfðu hins vegar ekki séð reykherbergi og/eða vissu ekki af þeim.

Kannanir á viðhorfi almennings, starfsmanna og rekstraraðila í veitinga- og skemmtanaíðnaði gefa til kynna jákvætt viðhorf til slíkrar lagasetningar hér á landi. Nauðsynlegt er þó að undirbúa hana vel með skipulegri fræðslu m.a. til almennings og starfsmanna þessara staða, einnig viðhorfskönnunum meðal almennings og mati á umsvifum rekstraraðila áður og eftir gildistöku laganna og að tryggja góða almenna kynningu á þeim niðurstöðum. Einnig er nauðsynlegt að skilgreina vel ábyrgðarsvið mismunandi stofnana við undirbúning á framkvæmd og við gildistöku laganna. Efla þarf eftirlit með veitingahúsum og skemmtistöðum, amk. tímabundið á meðan lögín taka gildi.

Ánægjulegur fylgifiskur slíkrar lagasetningar í nágrannalöndum okkar hefur verið minni sala á tóbaki og fjölgun þeirra sem vilja hætta að reykja í þeim samfélögum sem hafa sett slík lög. Hér á landi er brýnt að efla reykleysismeðferð í heilbrigðisþjónustunni sem fyrst til að undirbúa þjónustu við þá aðila sem kjósa að hætta reykingum, nái þessi lög fram að ganga.

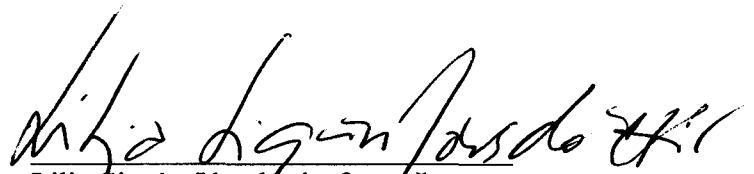
Að þessu sögðu vonumst við til að breið samstaða sé um frumvarp þetta og að það nái fram að ganga sem allra fyrst og með nauðsynlegum fjárveitingum til þeirra sem eiga að sjá um framkvæmd verkefnisins.

Við höfum ekki endursagt hér allt það sem fram kom á fundi okkar með Heilbrigðisnefnd Alþingis þann 28. febrúar sl. en hvað eina af því sem fram kom þá eða sem telst þurfa nánari útlistunar við skulum við svara fyrir.

Við biðjumst velvirðingar á að dráttur hefur orðið á að skila þessu til nefndarinnar skriflega og vonumst til að þetta innlegg geti orðið gagnlegt engu að síður.

Virðingarfyllt,

Fyrir hönd stjórnar Lækna gegn tóbaki,

Lilja Sigrún Jónsdóttir, formaður

Karlvogi 13, 104 Reykjavík

S: 898 3891

Netfang: lilja.jonsdottir@landlaeknir.is